

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1924 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med vissa bestämmelser angående handel med brännved och annat virke i löst mått m. m.

Genom en den 14 mars 1924 dagtecknad proposition, nr 191, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollet, föreslagit riksdagen att

1:o) antaga följande förslag till

Förordning med vissa bestämmelser angående handel med brännved och annat virke i löst mått.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

1 mom. I denna förordning förstås med
brännved: virke, som upphuggits för användning till bränsle;
småved: brännved i sågat och hugget skick, färdig till förbrukning för hushållsändamål;

löst mått: rymdinhållet av virke, upplagt i trave, välta, hög eller annorledes, vid uppmätning utan frånräknande av vid uppläggningsen uppkomna tomrum;

travat mått: rymdinhållet av virke i löst mått, då virket mätes, upplagt och ordnat genom travning eller stapling;

stjälpt mått: rymdinhållet av virke i löst mått, då virket mätes, utan ordning kastat eller vräkt i hög eller i mättings- eller transportredskap.

2 mom. Denna förordning äger icke avseende å brännved, som framställts av grenar, toppar, rötter, stubbar eller avfall.

2 §.

Vid försäljning i löst mått av brännved må myckenheten icke angivas i stjälpt mått, med mindre köpare det påfordrar.

Evad försäljning avser ved i travat eller i stjälpt mått, må vedens myckenhet icke angivas i andra enheter än kubikmeter och delar av kubikmeter; dock att vid försäljning av småved i travat mått myckenheten skall angivas i hektoliter och delar av hektoliter.

Avser försäljning småved, skall myckenheten angivas i vedens rymd vid uppmätning efter det veden sågats och huggits.

3 §.

Småved må icke försäljas i annan längd än en fjärdedels meter och annan brännved icke i andra längder än hela mångfalder av en fjärdedels meter, allt såvida icke köpare för särskilt fall påfordrar leverans av ved av angiven annan längd.

4 §.

Säljare, som överträder i 2 eller 3 § givna bestämmelse, straffas med böter från och med tio till och med ettusen kronor, där ej gärningen är i allmänna strafflagen belagd med straff.

5 §.

Av böter, som ådömas enligt denna förordning, tillfaller en tredjedel åklagaren och återstoden kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmänna strafflagen.

6 §.

Vad ovan stadgas i 2 § samt i 4 § rörande straff för överträdelse av förstnämnda paragraf skall i tillämpliga delar äga giltighet jämväl i fråga om försäljning i löst mått av annat virke än brännved; dock icke där virket upphuggits huvudsakligen för förbrukning utom riket.

Vad ovan stadgas i 3 § angående längden å saluhållen småved samt i 4 § rörande straff för överträdelse av nämnda stadgande skall äga motsvarande tillämpning, då annat virke än brännved säljes färdigt till förbrukning såsom bränsle för hushållsändamål.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1927.

2:o) besluta,

a) att såsom lagliga redskap för mätning av ved i stjälp mått må justeras rymdmått av minst 1 kubikmeters rymd, och

b) att vid stämpling av förvarings- och transportredskap kronomärke icke vidare skall åsättas;

3:o) förklara,

a) att det må ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma de storheter, för vilka rammått må kunna justeras som lagliga redskap för mätning av ved i travat mått, och

b) att det må ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma de storheter, dock minst 1 kubikmeter, för vilka rymdmått må kunna justeras som lagliga redskap för mätning av ved i stjälp mått.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet.

Gällande bestämmelser om mått och vikt innefattas huvudsakligen i förordningen i ämnet av den 9 oktober 1885 jämte därtill anslutna specialförfattningar och av mynt- och justeringsverket utfärdade tillämpningsbestämmelser. Nämnda förordning, däri äro meddelade föreskrifter om måttenheter och mätningsredskap beträffande längd, yta, volym och vikt, innehåller dels bestämmelser av sådan natur, att de av ålder ansetts kräva riksdagens bifall, dels ock stadganden, som utfärdats av Kungl. Maj:t ensam.

Såsom av propositionen framgår, äro planer å bane att söka genomföra nya författningar angående mått och vikt, vilka förslag i flera avseenden innebära en genomgripande förändring av den gällande lagstiftningen på området. Av förekomna anledningar har emellertid ansetts, att med genomförande av berörda förslag i sin helhet borde tills vidare anstå. Endast vissa speciella frågor, vilka syntes departementschefen vara av beskaffenhet att icke kunna undanskjutas, till dess att en sådan nyreglering kunde komma till stånd, borde, i den mån riksdagens medverkan erfordras, föreläggas innevarande års riksdag. En sådan fråga vore framför allt vedhandelns ordnande.

Riksdagen har tidigare år 1918 i viss omfattning haft föreliggande spörsmål till behandling, därvid riksdagen bland annat uttalat, att bestämmelser för åstadkommande av reda inom och kontroll över handeln med ved vore av behovet oundgängligen påkallade. Nu ifrågavarande förslag äro närmast föranledda av den skrivelse i ämnet, som samma års riksdag avlätit till Kungl. Maj:t och däri riksdagen anhållit om utredning, om och i vilken omfattning kubikmetermättet skulle kunna läggas till grund vid försäljning av brännved. Huvudbestämmelsen i det nu framlagda författningsförslaget är, jämte fastställande av normallängder för veden, föreskrift om att ved endast får säljas efter metersystemets rymdenheter, varigenom man alltså tillmötesgått det av 1918 års riksdag uttalade önskemålet. Till åstadkommande av ordning och trygghet i fråga om innebörden av olika beteckningar å förevarande område har i författningsförslaget fastslagits de vanligast förekommande benämningarna. Förslaget äger icke avseende å brännved, som framställts av grenar, toppar, rötter, stubbar eller avfall. Att märka är vidare, att om köparen annorlunda fordrar, förslagets måttenheter ej nödvändigt måste följas.

Enligt författningsförslaget skola de däri innehållna bestämmelserna i viss utsträckning bliva gällande jämväl i fråga om försäljning av annat virke än brännved, dock icke där virket upphuggits huvudsakligen för förbrukning utom riket. Förslaget i denna del är föranlett väsentligen därav, att även dylikt virke stundom säljes till bränsle, varför förslagets

syfte ej skulle fullt uppnås, om på denna väg bränsle av andra än lagstadgade mått skulle kunna inkomma i marknaden.

Vad i propositionen föreslås vid sidan av förenämnda författningsförslag är riksdagens medgivande till åtgärder, som erfordras för den ifrågasatta regleringens verkställande och betryggande i praktiken.

Utskottet, som vid granskning av förslaget ej funnit anledning till anmärkning mot detsamma och ej heller i övrigt haft något att erinra i anledning av propositionens innehåll, får hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 25 april 1924.

På andra lagutskottets vägnar:

HJALMAR VON SYDOW.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *von Sydow*, *Alfred Petrén**, greve *Spens*, *Sigfrid Hansson* och *Thorberg*, fröken *Hesselgren** samt herrar *Schedin* och *von Stockenström**;

från andra kammaren: herrar *Öberg*, *Karlsson* i *Gasabäck*, *Hage*, *Nilsson* i *Vibberbo*, *Holmström* i *Stockholm*, *Carlsson* i *Solberga*, *Svensson* i *Skönsberg* och *Johansson* i *Sollefteå*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.